

Brüsszel, 2023. május 23.
(OR. en)

9481/23

SOC 323
EMPL 209
ECOFIN 443

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret beillesztése az európai szemeszterbe – A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság legfőbb üzenetei

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére a Foglalkoztatási Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretről szóló legfőbb üzeneteit, amelyek az EMCO és az SPC közös munkacsoportjának jelentésén alapulnak.

A legfőbb üzeneteket az előkészítő bizottságok eljárási szabályzatával összhangban, azok 2013. május 12-i együttes ülésén fogadták el az EPSCO Tanács 2023. június 12-i ülésének előkészítéseként.

A teljes jelentés a 9481/23 ADD 1 dokumentumban található.

A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret beillesztése az európai szemeszterbe

A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság legfőbb üzenetei

Bevezetés

1. **A felfelé irányuló társadalmi konvergencia az Unió egyik alapvető célkitűzése, amely része a szociális jogok európai pillérének, amint azt az uniós vezetők a 2021. május 8-i Portói Nyilatkozatban újból megerősítették.** A 2019–2024-es időszakra szóló uniós stratégiai menetrenddel összhangban a pillér megvalósítására uniós és nemzeti szinten is kulcsfontosságú prioritásként kell tekinteni, kellően figyelembe véve a megfelelő hatásköröket, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét. Ebben az összefüggésben az európai szemeszter – amely az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban a gazdasági, költségvetési, foglalkoztatási és szociális szakpolitikák koordinálásának és felügyeletének uniós kerete – központi szerepet játszik a pillér tagállami végrehajtásának támogatásában.

2. **A francia, a cseh és a svéd elnökségtől kapott megbízatással összhangban, továbbá Belgiumnak és Spanyolországnak „a társadalmi egyensúlyhiány kezelését célzó eljárás” beillesztésére vonatkozó, az EPSCO Tanács 2021. októberi ülésén ismertetett kezdeményezése nyomán a Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (SPC) megvizsgálta, hogy miként lehetne megerősíteni az európai szemeszter szociális dimenzióját.** Az EMCO és az SPC a 2022. május 16-i véleményükben¹ hangsúlyozták, hogy a kezdeményezés kulcsfontosságú szempontjaival kapcsolatban további fogalmi és elemzési munkára van szükség, valamint megjegyezték, hogy a tagállamok eltérően vélekednek az eljárás hozzáadott értékéről. A mellékletben foglalt teljes jelentésen alapuló, az e dokumentumban szereplő legfőbb üzenetek célja a Tanács tájékoztatása a 2022 októbere és 2023 májusa között végzett, annak feltérképezésére irányuló részletesebb vizsgálatról, hogy milyen módon lehetne megerősíteni az európai szemeszter szociális dimenzióját, figyelembe véve a véleményben korábban ismertetett álláspontokat.
3. **Az EMCO és az SPC 2022 szeptemberében megállapodott arról, hogy a témával foglalkozó közös munkacsoportot hoznak létre, amelynek feladata a bizottságok által az EPSCO Tanács 2022. júniusi ülésére készített véleményben említett kérdések további vizsgálata lesz.** 2022 októbere és 2023 márciusa között a munkacsoport, amelyet 21 tagállam² és a Bizottság képviselői alkottak, további módszertani megbeszéléseket folytatott, valamint elvégzett egy kísérleti projektet az új keretrendszer strukturálásával és működésével kapcsolatban. A kísérleti projekt keretében folytatott megbeszélések alapjául az általános architektúráról szóló állásfoglalások, a Bizottság szolgálatai által készített szimulációs dokumentumok³, valamint titkársági feljegyzések szolgáltak, céljuk pedig az volt, hogy fiktív, de reális példák segítségével feltárják a részt vevő tagállamok véleményét.

¹ 9222/22.

² A munkacsoportban való részvétel önkéntes volt. A következő tagállamok jelezték, hogy tagként részt kívánnak venni a munkacsoportban: BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SK.

³ A kísérleti projekt támogatása érdekében a Bizottság szolgálatai olyan dokumentumokat készítettek külön erre a célra, amelyek példákkal szolgáltak arra, hogy miként lehetne végrehajtani a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretet az egyes lépések során. E dokumentumok között szerepelt példaszöveg az *együttes foglalkoztatási jelentés* egy új szakaszára, példaszöveg a *társadalmi konvergenciáról szóló jelentésre*, egy *országspecifikus ajánlás* fiktív jogi szövege, amelynek preambulumbekzdései hivatkoznak az új keretrendszerre, valamint az *Unión belüli társadalmi konvergenciáról szóló fiktív tanácsi következtetések*.

A munkacsoporti jelentés vizsgálata, valamint a mutatókkal foglalkozó alcsoportjaikban folytatott megbeszélések nyomán az EMCO és az SPC jóváhagyja az alábbi megállapításokat, elismerve mindazonáltal, hogy a tagállamok körében eltérő a támogatottság:

A társadalmi konvergenciával kapcsolatos esetleges keret meghatározása és hatálya

4. **„A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret” bevezetése lehetőséget kínálhat mindenekelőtt a nemzeti és uniós szinten végbement foglalkoztatási és szociális fejlemények strukturáltabb és mélyrehatóbb elemzésére a szemeszter éves ciklusa keretében**, elsősorban a közös foglalkoztatási jelentésen belüli szociális eredménytábla kiemelt mutatói esetében alkalmazott módszertan alapján. Egy ilyen keret hozzáadott értéke abban rejlene, hogy elemezni lehetne és láthatóbbá lehetne tenni az Unión belüli felfelé irányuló társadalmi konvergencia terén jelentkező általános kockázatokat és kihívásokat. A keret előreláthatólag nem járna túlzott adminisztratív többletterherrel, és hozzájárulhatna a biztosságok nyomonkövetési eszközeinek további korszerűsítéséhez.

A keret esetleges beépítése az európai szemeszterbe

5. **A fent említett célkitűzéssel összhangban, valamint a bevezetésről kialakítandó politikai megállapodás sérelme nélkül a Bizottság a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret révén kétlépcsős elemzést végezne.** Először is, az együttes foglalkoztatási jelentésről szóló éves javaslatában a Bizottság a szociális eredménytábla kiemelt mutatóin alapuló megállapítások értelmezésére építve valamennyi tagállam esetében értékelné, hogy fennállnak-e a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő általános *kockázatok*, és azonosítaná azokat a tagállamokat, amelyek esetében további vizsgálatra van szükség. A Bizottság szolgálatai ezt követően „a társadalmi konvergenciáról szóló jelentéseket” tennének közzé azon tagállamokról, amelyekkel kapcsolatban megállapítást nyert, hogy fennállnak a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő kockázatok. A jelentések mélyrehatóbb országspecifikus vizsgálatot is tartalmaznának, amelynek célja annak megállapítása lenne, hogy vannak-e a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő tényleges *kihívások* az Unióban.

6. **Az elemzés első lépésében az együttes foglalkoztatási jelentésről szóló javaslatban a szociális eredménytábla esetében alkalmazott módszertant olyan kritériumokkal⁴ kellene kiegészíteni, amelyek alapján azonosítani lehet a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő általános kockázatokat** azon tagállamokban, amelyek esetében mélyrehatóbb elemzést kell végezni. Ezek a kritériumok összesítenék az eredménytábla egyes kiemelt mutatóiból származó eredményeket, és hozzájárulnának az egyes tagállamokban a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő potenciális általános kockázatok kezdeti értékeléséhez. Noha az egyszerű kritériumok használatával szélesebb körű kép nyerhető a tagállamok évente történő azonosítása tekintetében, több küldött megjegyezte, hogy a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő kockázatok értékelése hosszabb távú perspektívát igényelne, amelyre ezért a választott kritériumok jellemzőjeként kellene tekinteni.
7. **A Bizottság szolgálatai által a társadalmi konvergenciáról készített jelentésekben végzett elemzés második lépése mennyiségi és minőségi adatok széles körén, valamint azon szakpolitikai intézkedések megfelelő figyelembevételén alapulna, amelyeket nemzeti szinten hoztak a felfelé irányuló társadalmi konvergencia tekintetében azonosított kockázatok kezelése érdekében.** A szociális eredménytábla eredményein túlmenően a Bizottság felhasználná különösen a szemeszter keretében elfogadott nyomonkövetési eszközök és elemzési keretek teljes skáláját, és ezeket adott esetben minőségi információkkal és nemzeti forrásokkal egészítené ki. Ez magában foglalna többek között elemzéseket a mutatók középtávú abszolút tendenciáiról, a foglalkoztatás, a készségek és a szegénység elleni küzdelem terén 2030-ig teljesítendő nemzeti célkitűzések terén elért előrelépésről, valamint más releváns uniós mutatókból származó adatokról (beleértve az Európai Bizottság által a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben a szociális eredménytáblához javasolt másodlagos mutatókat is). A szemeszter tágabb keretében végzett egyéb országspecifikus elemzésekkel összhangban fontos biztosítani egyrészt a tagállamokkal való kétoldalú konzultációt a társadalmi konvergenciáról szóló, rájuk vonatkozó jelentésről annak közzététele előtt, másrészt pedig a szemeszter ciklusának későbbi szakaszában közzéteendő országjelentésekkel való kiegészítő jelleget.

⁴ A munkacsoporti megbeszélések során végzett kiterjedt szimulációk alapján a delegációk azt támogatnák, ha a mélyebb vizsgálatot igénylő tagállamok évenkénti azonosítása előre meghatározott küszöb alapján történne, amely a következőkre épülne: i. a szociális eredménytáblában a „kritikus” és a „figyelemmel kísérendő” kategóriákba tartozó kiemelt mutatók száma az ország esetében egy adott évben; valamint ii. azon mutatók száma, amelyek két egymást követő alkalommal romlást mutattak a közös foglalkoztatási jelentés szerinti kategorizálásban.

8. **A társadalmi konvergenciáról szóló jelentések alapul szolgálhatnak az EMCO és az SPC többoldalú felügyelettel kapcsolatos éves tevékenységeihez annak érdekében, hogy a Tanács tájékoztatást kapjon a felfelé irányuló társadalmi konvergencia előtt álló kihívásokról.** A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek a többoldalú felügyeleti tevékenységekbe való integrálása – országspecifikusabb perspektívát kínálva – elősegíthetné a felfelé irányuló társadalmi konvergencia előtt álló kihívások és a kapcsolódó szakpolitikai intézkedések közös megértését. A munkacsoportban megvitatott szimulációk alapján több küldött egyetért abban, hogy ez az integráció lehetőséget teremthetne a bizottságok felügyeleti munkájával kapcsolatos megközelítés észszerűsítésére és megszilárdítására is, az adminisztratív terhek jelentős növekedése nélkül⁵.
9. **A többoldalú felügyeleti tevékenységek keretében levont következtetések alapján a küldöttek többsége támogatná, hogy készüljenek új, az Unión belüli társadalmi konvergenciára vonatkozó tanácsi következtetések, amelyeket az EPSCO Tanács fogadna el minden év júniusában.** A 2022 júniusában előterjesztett véleményben már kiemelték, hogy a két bizottság üdvözölte azt a „*célkitűzést, hogy az európai szemeszter foglalkoztatási, szociális, gazdasági és költségvetési dimenziója továbbra is kiegyensúlyozott módon jelenjen meg, mégpedig azáltal, hogy az EPSCO Tanács nagyobb szerepet kap az európai szemeszter irányításában*”. Azok a küldöttek, akik támogatják az ilyen új tanácsi következtetések bevezetését, hangsúlyozták, hogy ezek a következtetések – a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretben tett megállapításokat elismerve – növelhetik az európai szemeszter szociális dimenziójának politikai láthatóságát, és hozzájárulhatnak a foglalkoztatási és szociális eredmények javításához nemzeti és uniós szinten. Néhány delegáció továbbra is aggodalmát fejezte ki az európai szemeszter keretében a Tanács számára készítendő dokumentumok számával kapcsolatban, és észszerű megközelítést szorgalmazott, hangsúlyozva, hogy minden egyes dokumentumnak egyértelmű célt kell szolgálnia.

⁵ 2020 és 2023 között az EMCO és az SPC minden évben kiigazította a többoldalú felügyeletre vonatkozó megközelítését, hogy figyelembe vegye az európai szemeszterben bekövetkezett strukturális változásokat. A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek a többoldalú felügyeleti tevékenységekbe való integrálása lehetővé tenné, hogy a társadalmi konvergenciáról szóló jelentésben elemzett tagállamokról az összes kihívás vonatkozásában egyetlen ülésen folytassanak megbeszélést. Az elmúlt években alkalmazott megközelítésekhez képest ez csökkenthetné az országspecifikus vizsgálatok számát.

10. **A kihívásoknak a társadalmi konvergenciával kapcsolatos kereten belüli azonosítása nem kell, hogy automatikusan és közvetlenül országspecifikus ajánlásokra vonatkozó javaslatokat eredményezzen.** Amennyiben az országspecifikus ajánlások jogi szövegei említést tesznek az Unió belüli, felfelé irányuló társadalmi konvergenciáról, azoknak megfelelő hivatkozásokat kell tartalmazniuk az elemzés alapjául szolgáló új keretre.

A fent említett következtetések fényében és a mellékletben foglalt jelentés vizsgálatát követően a bizottságok 2023. május 12-én a következőkkel zárták arra vonatkozó értékelésüket, hogy miként lehetne megerősíteni az európai szemeszter szociális dimenzióját a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret esetleges bevezetése révén:

11. **Az EMCO és az SPC üdvözli a Bizottság szolgálatai által („a társadalmi egyensúlyhiány kezelését célzó eljárás” helyett) a „társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret”-re irányulóan javasolt pozitív narratívát, amely keret célja, hogy megfelelőbben lehessen azonosítani és értékelni a felfelé irányuló társadalmi konvergenciával kapcsolatban az Unión belül fennálló kockázatokat és kihívásokat.** Összességében véve úgy tűnik, széles körű konszenzus van a tagállamok álláspontjai között a felfelé irányuló társadalmi konvergencia alapjául szolgáló koncepcióval, a keretnek a szemeszteren belüli architektúrájával, valamint azokkal a technikai szempontokkal kapcsolatban, amelyeket a mélyebb vizsgálatot igénylő tagállamok azonosításának alátámasztásához alkalmazni lehetne. Ezzel összefüggésben a tagállamok többsége üdvözölné, ha a Bizottság kétlépcsős elemzést magában foglaló megközelítést alkalmazna, és az ennek keretében tett megállapításokat megvitatnák a bizottságok többoldalú felügyeleti tevékenységei keretében, hogy a Tanács tájékoztatást kapjon a társadalmi konvergenciának az Unió belüli helyzetéről, és azokat figyelembe vennék az országspecifikus ajánlásokra vonatkozó javaslatokban.

12. **Alapos vizsgálat tárgyát képezte, hogy milyen hozzáadott értéket képvisel a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret bevezetése, amit a tagállamok eltérő mértékben támogatnak.** A Bizottság szolgálatai és a tagállamok többsége nyugtázta a foglalkoztatási és szociális fejlemények nyomon követésére szolgáló strukturáltabb keret előnyeit, valamint azt, hogy célirányosabbá lehetne tenni az EPSCO-bizottságok többoldalú felügyelettel kapcsolatos éves tevékenységeit, nagyobb hangsúlyt helyezve a társadalmi konvergenciát érintő kihívásokra, és mérlegelve, hogy milyen technikai finomításokat lehetne végrehajtani a szociális eredménytábla felhasználásával végzett elemzés és az együttes foglalkoztatási jelentésben ehhez alkalmazott módszertan tekintetében. A tagállamok többsége kiemelte továbbá azokat az előnyöket is, amelyek a foglalkoztatási és társadalmi kihívások politikai láthatóságának növelése, valamint a társadalmi konvergencia Unión belüli helyzetének átfogóbb megértése terén mutatkoznak.
13. **Mindazonáltal egyes tagállamok továbbra is bizonytalanok a tekintetben, hogy a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret érdemben elősegítené-e a kihívások azonosítását, tekintettel az adminisztratív terheket érintően fennálló potenciális kockázatokra.** Ezzel összefüggésben kiemelték, hogy kulcsfontosságú prioritást képeznek a bizottságok – jelenleg felülvizsgálat tárgyát képező – nyomonkövetési eszközeinek korszerűsítésére irányuló megújult erőfeszítések, különösen akkor, ha megállapodás születik a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret létrehozásáról. Néhány tagállam megjegyezte továbbá, hogy míg az EPSCO-bizottságok többoldalú felügyeleti munkája szempontjából előnyös lehet a keretrendszer integrációja, esetleg javítani kell a nemzeti szinten ahhoz szükséges koordinációs szintet, hogy átfogó módon meg lehessen vitatni a felfelé irányuló társadalmi konvergenciával kapcsolatos kihívásokat, és azt a gyakorlatban is tesztelni kell.

14. **A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret esetleges bevezetése a szándék szerint összhangban lenne az európai szemeszter integrált megközelítésével, az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó bizottsági javaslatokban meghatározottaknak megfelelően.** Noha a Bizottság által 2023 áprilisában előterjesztett jogalkotási javaslatok új alapot biztosítanak a jövőbeli felügyelethez a költségvetési, reform- és beruházáspolitikákat ötvöző nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek, valamint az elért eredmények nyomán követése érdekében készítendő éves eredményjelentések bevezetésével, azok nem tartalmazzák az európai szemeszter éves ciklusának fő jellemzőit érintő módosításokat. A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret nem kíván beavatkozni a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárásba, és nem vonná maga után sem az eljárás, sem pedig a folyamat során használt mutatók módosítását. A társadalmi konvergenciával kapcsolatos esetleges új keret összhangban állna a szemeszter során végzett szakpolitikai felügyelet integrált megközelítésével, és hozzájárulna az erősebb és hatékonyabb szakpolitikai koordinációhoz. A keret megfelelné a szociális jogok európai pillérének végrehajtására és az európai szemeszter integrált jellegének biztosítására irányuló célkitűzéseknek, a gazdasági kormányzási keretről szóló, 2023. április 26-i bizottsági javaslatokban meghatározottak szerint. Mindenekelőtt a munkaerőpiacot, a készségeket és a szociális területeket érintő országspecifikus kihívások alaposabb bizottsági elemzése, valamint az EPSCO és tanácsadó bizottságai által a társadalmi konvergenciával kapcsolatos új keret alapján végzett megerősített többoldalú felügyeleti tevékenységek hozzájárulnának ahhoz is, hogy adott esetben analitikailag jobban alá legyenek támasztva a Bizottság elképzelései az országspecifikus ajánlásokra irányuló esetleges javaslatokkal kapcsolatban, és alapul szolgálnának a tagállami szakpolitikák kialakításához az integráltabb szemeszter keretében.